

DUBEN 2009

Solidarita

PROTI VÁLCE A GLOBÁLNÍMU KAPITALISMU

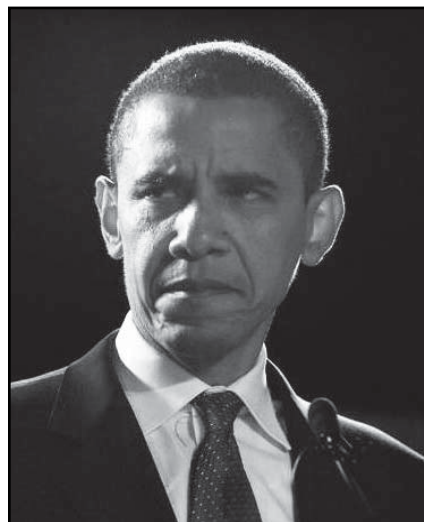
CENA 10 KČ

ČÍSLO 32

Proradarová vláda padla

Vítězství hnutí proti základnám

Obamova zahraniční
politika str. 3

Afghánistán: šíření
války str. 5

Palestina: jak dosáhnout
svobody? str. 7

Vytrvejme v aktivním odporu proti radaru

V úterý 24.3. byla vládě Mirka Topolánka vyslovena nedůvěra. Stalo se tak přesně týden poté, co koalice stáhla z projednávání radarové smlouvy.

Iniciativa Ne základnám konstatuje, že došlo ke krachu vlády, která od svého vzniku pošlapávala principy demokracie, neboť nehleděla na názor občanů a dokonce i vlastních voličů, a prosazovala umístění cizí vojenské základny na úze-

mí České republiky. Zarputile přitom bránila referendu a to navzdory skutečnosti, že svou vůlí rozhodnout v něm deklarovala soustavně naprostá většina obyvatel.

Iniciativa Ne základnám považuje proto za správné, že tato nedemokratická a arogantní vláda padla. Zároveň chceme vyjádřit přesvědčení, že jakoukoli vládu, ať už ji sestaví a povede kdokoli, čeká stejný osud, pokud se odváží znovu

prosazovat cizí vojenskou základnu na našem území. Budeme pečlivě sledovat následující vývoj a připomínat sliby i postoje jednotlivých politických stran. Rozhodnutí o smlouvách je totiž otázkou domácí politiky.

Iniciativa Ne základnám vyzývá všechny spoluobčany, kteří odmítají umístění radaru v Česku, respektive žádají referendum k této otázce, aby

vytrvali i nadále a zúčastnili se demonstrace u příležitosti návštěvy amerického prezidenta Baracka Obamy. Protest se uskuteční 5.4. od 15.00h na Václavském náměstí v Praze. Kromě představitelů Iniciativy Ne základnám promluví na akci zástupci Ligy starostů proti radaru, představitelé parlamentní opozice proti radaru a další hosté.

WWW.NEZAKLADNAM.CZ

Přidejte se k Ne základnám

- * podepište petici a rozšířte ji ve svém okolí či poskytněte místo, kam mohou lidé přijít petici podepsat
- * pomozte s organizací protestních akcí proti základnám
- * pomozte s propagací iniciativy (internet, šíření letáčků...)
- * poskytněte tisk či kopírování materiálů

...kontaktujte nás

www.nezakladnam.cz

info@nezakladnam.cz

Změna? Ale kdeže!

Změna, naděje, obamomanie. To jsou nejčastější slova, která v souvislosti s novým americkým prezidentem slyšíme. Ukončí prý destruktivní politiku svého předchůdce G.W. Bushe a to jak doma, tak v zahraničí.

Už zajímavá byla změna Obamova názoru na nejkontroverznější žoldáckou armádu Blackwater, která o Obamovi lecos vypověděla. Blackwater je známá beztrestným střelením do iráckých civilistů. Jeden ze známějších incidentů se odehrál v lednu 2007, kdy ozbrojenci Blackwater postříleli 17 civilistů, mezi kterými byly ženy a mladý student medicíny, na náměstí v Bagdádě. A opět za to nikdo nebyl potrestán. Jak to? Američtí zabijáci mají právní imunitu. Jejich lobby je tak dobrá (tj. zámožná), že jim zajišťuje právní nedotknutelnost. Obama jako senátor byl proti tomu nechávat Blackwater tímto způsobem v Iráku operovat. Jakmile se však stal prezidentským kandidátem, ticho po pěšině.

Obama samozřejmě nedošel k těmto názorům z čista jasna. Veškerá prohlášení byla pečlivě připravena jeho lidmi. A tady se dostáváme k podstatě toho, co se skrývá za novou „nadějí“.

Jeho tým je složen s lidmi, kteří podporovali invazi od Iráku a jeho okupaci. Někteří dokonce spolupracovali s neokonzervativci na tzv. Projektu pro nové americké století.

Viceprezident Joe Biden

Biden hlasoval pro válku v Iráku. Jako předseda zahraničního výboru amerického Senátu řídil slyšení, kde se „zvažovaly“ možnosti války. To byl rok 2002. Z celého dlouhého průběhu debat jako by bylo předem jasné, že Biden má za cíl válku podpořit. Odmítl totiž svědectví dvou klíčových svědků, bývalého šéfa zbrojních inspektorů OSN Scotta Rittera a Hanse von Sponecka, který byl 32 let v diplomatických službách a byl vedoucím iráckého programu při OSN.

Oba muž shodně tvrdí, že dali Bidenovi jasně najevo, že jsou připraveni kdykoliv svědčit. Ritter věděl o zničení iráckých zbraní hromadného ničení více, než kterýkoli jiný

Američan a byl tedy v unikátní pozici, pokud šlo o odhalení dezinformací a otevřených

monitoroval rebely z Ansar al Islam, tj. to tak zvané napojení na Al-Kajdu. Kdyby ho výbor

lží, které produkoval Bílý dům. Von Sponeck se tou dobou vracel z Iráku, kde na severu

předvolal, mohl vypovědět, že místo toho, aby tato skupina se Saddámem spolupracova-

la, tak proti němu bojovala. Navíc by asi sdělil také to, že tato skupina operovala v iráckém Kurdistanu, který byl pod ochranou USA. V článku v britském Guardianu z 22.července von Sponeck napsal: „Důkaz o spolupráci mezi Al-Kajdou a Irákem neexistuje, pro trénink operativců ani pro podporu Ansar al-Islam...Americké ministerstvo obrany a CIA vědí naprosto přesně, že Irák dnes nepředstavuje žádné nebezpečí pro nikoho v oblasti, o Spojených státech samých ani nemluvě. Říkat něco jiného je nepoctivost.“ Diplomatický jazyk je znát. Běžně se takovému postupu říká lež. Minimálně tato dvě svědectví zaznívala více jak půl roku před tím, než na Bagdád dopadly první bomby.

Tím, že Bidenův výbor odmítl svědectví obou mužů, tak posvětil Bushovi lži a pomohl přivést USA do války. Dokonce Biden osobně podporoval a opakoval falešná prohlášení administrativy, která měla pomoci ospravedlnit následnou invazi. Na půdě Senátu 10. října 2002 zopakoval, že Saddám Husajn „vlastní chemické a biologické zbraně a snaží se získat zbraně atomové.“

Během války to byl opět Biden, kdo pomáhal podpořit šílený nápad na rozdělení Iráku na tři části podle náboženského a etnického klíče, tj. provést tzv. balkanizaci jednoho z nejsilnějších arabských států.

Vedoucí kabinetu Rahm Emanuel

Illinoiský kongresman Rahm Emanuel je jasným signálem, že clintonovská éra neoliberalních jestřábů bude v nové administrativě dobře zastoupena. Emanuel je totiž bývalý Clintonův poradce. Je tvrdý zastáncem izraelské politiky „cílených zabití“ a dobrovolně se přihlásil ke spolupráci s izraelskou armádou během války v Zálivu v roce 1991. Emanuel byl jediným členem illinoiské delegace Demokra-

tické strany, který hlasoval pro invazi do Iráku a na rozdíl od mnohých svých kolegů, kteří dnes své rozhodnutí zpochybňují, si trvá stále na svém. Jako člen Výboru Demokratické strany pro volby do Kongresu navrhnul 22 kandidátů, z nichž je jeden podporoval rychlé stažení vojáků z Iráku, a odmítl poskytnout klíčové finance strany na podporu pro-

manžela, kterou bezmezně podporovala, ať už šlo např. o válku proti Iráku v 90. letech, včetně Iraq Liberation Act (zákon o osvobození Iráku) z roku 1998, který otevřel cestu pozdější invazi. Jako senátorka nejenže hlasovala pro válku, ale pomáhala Bushově administrativě s jejím propagandistickou kampaní ještě před zahájením útoku. „Saddám

ni zahraniční politické taktiky. Při vzpomínkách na to, jak její manžel zvažoval, zda zaútočit či nezaútočit na Jugoslávii, v roce 1999 řekla: „Naléhala jsem na něj, aby bombardoval... Nemůžeme to nechat jen tak být na konci století, které zažilo holocaust. Na co bychom měli jinak NATO, než na to, aby bránilo náš způsob života.“ Škoda, že nikdo ne-

Clintonové, jako svého druhu přítel na telefonu. Ale nejen to. Obama poslal Albrightovou jako svého vyslance na summit G20 na začátku listopadu 2008.

„Přesvědčit skeptiky, že prosazování demokracie není jen maska pro imperialismus nebo recept na chaos, jaký vidíme na Blízkém Východě,“ napsala 11. listopadu 2008 do

tiválečných kandidátů. Philip Giraldi ze serveru Antiwar.com ukázal, že Emanuel „obhajuje rozšíření armády USA o dalších 100 000 vojáků a vytvoření domácí výzvědné služby, které by byla obdobou britské MI5. Nedávno také vyjádřil podporu pro povinný polovojevský výcvik všech Američanů mezi 18 a 25 rokem.“

Ministryně zahraničí Hillary R. Clintonová

Většina medií se dlouhou dobu zabývala jen konfliktem mezi Obamou a Clintonovou. Ale fakt, že se o možném spojení mluvilo už v době nejvyostřenější části kampaně na kandidáta Demokratické strany na úřad prezidenta, vypovídá něco o tom, za jakých okolností Obamův tým svou představu zahraniční politiky formuloval a utvářel.

Clintonová je představitelkou kontinuity politiky svého

Husajn pracuje na opětovném vybudování svých zásob chemických a biologických zbraní, svých raketových kapacit a nukleárním programu... Poskytoval také pomoc, podporu a útočiště teroristům včetně členů Al-Kajdy... Chci zajistit, aby se Saddám Husajn nemýlil ohledně naší národní jednoty a naší podpory prezidentovi vést americkou válku proti teroristům a zbraním hromadného ničení,“ prohlásila v říjnu 2002.

„Člověk, který slíboval, že nás vyvede z 28 let Bushů a Clintonů se zásobuje clintonovci,“ napsala komentátorka New York Times Maureen Dowd 16. listopadu 2008. A dodala k tomu: „Jeden by se mohl ptát, jak může [Obama] dát Hilary na starost, aby napravila zahraniční politiku a svět rozdělený válkou, když pro tuto válku, aniž by četla zprávy tajných služeb, hlasovala?“

Clintonová neousupila ani o chlup ze své podpory ofenziv-

bránil životy těch lidí, kterým padaly tehdy na hlavu bomby.

V této souvislosti pak je třeba poukázat na zajímavý jazykový jev. Při výročí bombardování Bělehradu se mluvilo o „bombardování režimu Slobodana Miloševića.“ Možná by mě nějaký vojenský expert uvedl z omylu, ale dodnes jsem si myslel, že bombardovat se dají mosty, nemocnice, školy, elektrárny – zkrátka ta nejdůležitější místa pro naprosté zničení nepřítele, ale režim? Orwell by měl asi na tváři leheč ironický úsměv, kdyby shlédnul vysílán České televize, ve které toto slovní spojení často zaznívalo.

Přítel na telefonu Madeleine Albrightová

Ačkoliv nemá žádnou oficiální funkci, patří Albrightová mezi nejvlivnější postavy nové administrativy. Je neoficiálním poradcem výše zmíněné Hilary

listu Huffington Post. Albrightová ví, co říká. Byla totiž ona, která stála za přípravou a prováděním operací na Balkáně.

Nejslavnější se ale rozhodně stala Albrightová svou nadšenou podporou pro ekonomickou válku proti obyvatelům Iráku. Když jí Lesley Stahlová v pořadu 60 minut konfrontovala s faktem, že sankce jsou zodpovědné za smrt „půl milionu dětí...více než umřelo v Hirošimě,“ Albrightová odpověděla: „Myslím si, že to bylo těžké rozhodnutí, ale cena – myslím si, že to za to stálo.“

Náš posel Richard Holbrooke

Stejně jako Albrightová patří i Holbrooke mezi veterány americké politiky. Za Clintonu dělala velvyslance v OSN a mezi jiným „proslul“ svou podporou indonéské genocidy ve Východním Timoru. V té době byl jmenován prezidentem Cra-

terem na oddělení Východní Asie a Pacifiku na ministerstvu zahraničí. Vzdor blokáde autorizoval nové zbraňové dodávky pro režim diktátora Suharta. Mnoho expertů tvrdí, že v té době dosáhly masakry ve Východním Timoru úrovně genocidy.

Holbrooke byl další významnou osobou, který se podílel na bombardování Jugoslávie. Bombardování srbské televize, při kterém zahynulo 16 jejích zaměstnanců, označil za významné vítězství. Muž, který toto bombardování nařídil, byl Wesley Clark, který je také součástí Obamova zahraničně politického týmu. Bombardování a operace, které Clark jako vrchní velitel NATO nařídil, označuje Amnesty International za válečné zločiny.

Ani u Holbrooka nemůže chybět podpora válce v Iráku.

Krátce poté co bývalý ministr zahraničních věcí Colin Powell přednesl svůj projev v OSN, kde předkládal zfalšované důkazy o tom, proč je potřeba válku podpořit, pronesl Holbrooke tato slova: „Byla to ukázka špičkové diplomacie Colina Powella a jeho kolegů... není potřeba podruhé hlasovat, abychom šli do války.... Saddám je nejnebezpečnější vládce na světě, je hrozbou pro celý region a může být ještě větší hrozbou, pokud získá zbraně hromadného ničení a my máme legitimní právo konat.“

Při výčtu postav samozřejmě nesmíme zapomenout na starého bushovce Roberta Gatese, který zůstává v úřadu ministra obrany. Spekuluje se sice o tom, že by ho v úřadu mohl vystřídat Richard Danzig, což by nebyla příliš výhra, ne-

boť Danzig byl Clintonův ministr námořnictví.

Mýtus lidumilných Demokratů

Při podrobném pohledu na dějiny USA zjistíme, že Demokráté s Republikány vyrovnali skóre více než jednou. Např. Evropany milovaný prezident Wilson nabyt tak populární ani doma ani v latinské Americe. Během voleb Američanům slíbil, že USA rozhodně nevstoupí do I. světové války. Mezi léty 1914 a 1918 Wilson intervenoval v Mexiku, na Haiti, na Kubě a v Panamě. Skrze vojenskou přítomnost přinutil obyvatele Nikaragui a Haiti akceptovat jim vybrané vůdce. Haiti je dodnes okupováno zájmy USA, což prezident Clinton vojensky potvrdil v roce 1994.

Demokrat Truman demonstroval sílu Sovětskému sva-

zu shovením dvou atomových bomb na civilisty v Japonsku. A válkou v Koreji připravil o život další 2 miliony civilistů. Demokrat Kennedy, ke kterému je Barrak Obama často přirovnáván, zahájil tajné bombardování Vietnamu a všemožně se snažil udusit kubánskou revoluci. Carter autorizovat CIA k financování nikaragujských zabijáků Kontras. A během geopolitické hry, kterou se Zbigniewem Brzezinskim (opět postavou v Obamově týmu) v Afghánistánu hráli proti SSSR, vychovali a vyzbrojili mudžahadiny.

V zahraniční politice je tak Obamova administrativa těsně spjata jak s administrativou Bushovou, tak s minulostí své strany, která v mnohém neliší od politiky Republikánů.

JAN MÁJÍČEK

Afghánistán: Paštunci a šíření války

Již tři roky ztrácí americká vojska kontrolu nad územím Afghánistánu, zatímco odboj Afghánců stále sílí. Americká vláda i nadále pokračuje v navyšování počtu vojsk, započatém G.W. Bushem. V únoru nařídil Barack Obama Pentagonu, aby zdvojnásobil počet amerických úderných brigád o dalších 17 000 nových vojáků. Počet amerických vojáků v Afghánistánu tedy již dosahuje 30 000.

Mínění Afghánců – dříve jasně podporujících okupaci USA/NATO – se nyní zásadně změnilo. Podpora obyvatelstva zmizela především kvůli narůstajícímu počtu obětí v důsledku sílící války. Kábulský politický analytik Waheed Muzjda sdělil křesťanskému vědeckému časopisu Monitor, že „...minimálně polovina obyvatelstva je krajně podezřívá k novým vojskům. Amerika bude muset zaplatit rozsáhlou propagační kampaň, aby si je opět získala.“

ANAND GOPAL – kábulský zpravodaj – vypráví o šíření války a o reakcích Afghánců na ni.

Jaký bude dopad navýšení počtu amerických vojsk na vojenskou situaci a na úsilí získat si pro válku podporu obyvatel?

Nová vojska budou zname-

nat dvě věci: více vojenských obětí a více civilních obětí. Většina civilních obětí jsou důsledkem leteckých útoků a je zde rozšířen mylný názor, že větší počet vojáků na zemi bude znamenat méně operací ve vzduchu.

Ve skutečnosti tomu však bude spíše naopak. Většina leteckých útoků totiž souvisí se strategií tzv. těsného spojení vzdušných sil s pozemními operacemi, kdy si bojující vojáci přivolávají leteckou podporu. Vzdušné údery jsou prováděny na podporu pozemních vojsk. Proto více vojáků na zemi bude znamenat také více leteckých útoků.

V důsledku toho bude více vojsk znamenat také více civilních obětí a zničených domů.

Prudký nárůst obětí pozorujeme již několik let. Není to proto, že by američané nějak změnili svou strategii. Je to

prostě důsledek narůstajícího počtu vojsk.

Nejtěžší boje probíhají v Paštunských oblastech na jihovýchodě. Paštuni v těchto oblastech jsou největšími odpůrci navyšování vojsk, a to z jednoduchých důvodů. Neboť to znamená větší krveprolití, více obětí a tvrdší odvety ze strany Talibanu.

Na severu, který je osídlen jinými etnickými menšinami, má vojsko mnohem větší podporu. Důvod je opět jednoduchý: vojska nebudou rozmístěna zde, ale spíše v nestálém jihu. Navíc tyto etnické skupiny vidí v západních silách narázník proti Paštunům a Talibanu.

Etnické rozdíly v Afghánistánu jsou velmi hluboké. Na rozdíl od Iráku, kde byl v době americké invaze pouze malý rozdíl mezi Sunnity a Šíity, je afghánská společnost hluboce

rozdělená krvavou občanskou válkou, která proběhla v 90. letech. Jizvy z této války se dosud nezahojily.

Tádžikové a Hazárové ve většině případů podporují západní vojska, zatímco Paštuni bojují proti nim. A protože severní oblasti (kde Tádžikové a Hazárové převládají) jsou mnohem klidnější, dochází zde také k rychlejšímu ekonomickému rozvoji.

Během 30ti let války významně narostla afghánská města, takže 30% z afghánské 27 milionové populace dnes žije v městských centrech. Jaký vliv to má na strategii USA?

Zatímco v posledních letech byla vidět migrace do měst, např. Kábul zažil největší nárůst obyvatel až po pádu Talibanu. Afghánistán je však až na 181. místě ze 199 zemí, seřazených podle (procentuálního) počtu obyvatelstva, žijící-

ho ve městech. Pro srovnání, Irák je na 68. místě.

Afghánská města jsou v našem měřítku extrémně malá. Např. Kábul má jen 500 000 obyvatel. Většina městských center, obzvláště v paštunských oblastech na jihu, je tak drobná, že připomíná spíše malé vesnice ostatních zemí. Např. hlavní město provincie Logar má pouze jednu křižovatku s několika obchody.

V provincii Wardak, kam se nedávno přemístilo 1 500 nových amerických vojáků, žije ve městech pouze 0,5 % populace. Americká vojska a afghánská vláda tu kontrolují hlavní město – největší město v provincii, které má 3000 obyvatel. Většina venkova však budto není ovládána nikým, nebo je pod kontrolou Talibanu. Podobná situace však vládne ve většině ostatních paštunských provinciích.

Jde o to, že společnost je zde složena výhradně z rolníků. To je zcela odlišná situace, než jaká vládne v Iráku. Jestliže získáte kontrolu nad hlavními provinčními městy, jako je Falluja nebo Basra, jste schopni rozšířit tuto kontrolu i na okolní vesnice, které jsou na městech závislé. Ale v Afghánistánu neznamena vláda nad několika provinčními městy vůbec nic.

To je problém, kterému čelí Afghánská a americká vláda. Získat úplnou kontrolu v zemi by znamenalo mít vojska v každé vesnici. Bylo by tak potřeba stovky tisíc vojáků, kteří by byli rozmístěni v každé vesnici – tvořené šesti či osmi domy. A to by bylo pro vesničany, z již zmíněných důvodů, naprosto nepřijatelné.

Ztotožňují se měšťané, bojující proti okupaci, s Talibanem, nebo se od něho distancují?

Taliban je především silou, opírající se o rolníky. Má sice řadu sympatizantů ve městech jako je Kandahar či Kabul, ale to se dá vysvětlit spíše rozsáhlou migrací vesničanů do těchto měst.

Taliban svou politiku přizpůsobuje výhradně vesnickému obyvatelstvu a jejich světový názor je silně ovlivněn vesnickým způsobem života. Mnoho odpůrců americké oku-

pace, kteří žijí ve městech, se z těchto důvodů s Talibanem neztotožňují.

Na západě lidé často vidí Taliban jako sílu, která vnucuje lidem své puritánské zásady proti jejich vůli. Ve skutečnosti je však ideologie Talibanu pouze odrazem ideologie paštunských vesničanů. Nikde v celé paštunské oblasti není možné spatřit ženu bez závoje. Vlastně zde nezahlédnete vůbec žádnou ženu, neboť že-

ny jsou uvězněny ve svých domovech. Taková je zde realita bez ohledu na přítomnost Talibanu. Většina paštunských vesničanů, se kterými jsem se setkal, jsou proti vzdělávání dívek v nadpubertálním věku.

V tradiční Afghánské společnosti drží všechnu půdu a moc vesniční vůdci a kmenoví náčelníci. Jenže v letech sovětské invaze (1979 – 89) byla tato kmenová struktura částečně prolomena. Sověti proti těmto kmenovým vůdcům bojovali – zabíjeli je a snažili se rozbít jejich systém vlastnictví půdy. Byla to součást strategie komunistů, kteří usilovali o modernizaci ekonomiky a podřízení venkova městům.

Kmenoví náčelníci se bránili a snažili si uhájit svou půdu a své bohatství. K tomuto účelu rekrutovali islámské učence – mullahy. Mnoho vesnických vůdců a náčelníků

bylo postupně zabito či kooptováno, zatímco mullahové byli štědře podporováni americkou vládou. Tyto okolnosti umožnili mullahům, aby se staly samostatnou sociální silou. Zůstaly však zcela svázány venkovským způsobem života a jeho mentalitou.

Když Taliban vstoupil roku 1996 do Kábulu a chopil se moci, většina jeho členů nikdy předtím neviděla město. A tato situace přetrvává dodnes.

Taliban byl v 90. letech v Paštunských oblastech podporován jako lidová síla, bojující proti válečníkům. Avšak v nepaštunských oblastech se setkával s divokým odporem. Tato dynamika existuje dodnes. V nepaštunských oblastech se Taliban téměř nevyskytuje.

Ideologie Talibanu se za posledních několik let skutečně trochu změnila. Taliban častěji používá nacionální hesla (např. vyžeňme cizí okupanty apod.) a hodně mluví o své specifické interpretaci Islámu. Naprosto však nedokáže rozšířit svůj vliv mimo Paštuny.

Nepaštunské etnické skupiny vidí Američany jako menší zlo než Taliban, neboť američané se nepokoušejí od základu změnit jejich způsob života, jak se o to pokoušel Taliban v 90. letech. Jestliže se tyto etnické skupiny obrací proti americké okupaci, vytváří si k tomu vlastní organizace, které nemají nic společného s Talibanem.

Protože si nedokáže získat ne-paštunské obyvatelstvo (které tvoří 60% společnosti), nemůžeme tedy chápat Taliban, jako národně osvobozevecké hnutí.

Taliban nemůže být považován dokonce ani za paštunské národnostní hnutí, jak se často říká. Afghánistán má dlouhou historii paštunského nacionalismu. V Afghánistánu je 12 milionů Paštunů a v Pákistánu jich je 25 milionů. Mezi všemi Paštuncy je velmi rozšířena idea vytvoření sjednoceného „Paštunistánu“. Na obou stranách hranice je mnoho nacionalistických skupin, které mají největší podporu především v městském obyvatelstvu.

Taliban nikdy nemluvil o Paštunistánu a kdykoli jsem se na toto téma ptal nějakého Talibanského velitele, vždy se to snažil bagatelizovat. Talibanská vláda v 90. letech neudělala žádné kroky k vytvoření Paštunistánu (neboť je pochopitelné, že Pákistán – patron talibanských principů – by byl jasně proti). Taliban je prostě jen islámské hnutí, které má podporu Paštunců a hlásá velmi paštunskou verzi Islámu.

**ZE SOCIALIST WORKERU PŘELOŽIL
VIĚTA LAMAC**

Jak můžeme dosáhnout osvobození Palestiny?

Vyhlášení izraelské války Gaze vyprovokovalo ohromné protesty po celém světě. Lidé se ptají, jak je řešení pro Palestinu. Řešení leží na námezdně pracujících v oblasti, argumentuje Anne Alexander. Nedávné zápasy v Egyptě nám ukazují, že cesta k osvobození vede skrze ulice Káhiry.

Nedávné útoky v Gaze odhalily brutální podstatu izraelského státu miliónům lidí na celém světě. Gaza zůstává symbolem palestinského odporu. Oblast je nabitá uprchlíky a jejich potomky, kteří utekli etnickým čistkám sionistických milic v roce 1948. Trpěli desetiletí přímé izraelské okupace a zlodějinám jejich půdy a vody izraelskými osadníky. Zažili rdušení své již tak slabé ekonomiky izraelskou politikou „uzavírání“, od roku 2005 transformované do skoro již totální blokády. Ale spíše než aby se vzdali se rostoucí počet Palestinců obrací k Hamasu a odmítá politiku spolupráce s jejich utlačovateli.

Utrpení Gazy demonstuje také fakt, že „dvojstátní řešení“ je jak nespravedlivé, tak nefungující. Nespravedlivé, protože ospravedlňuje etnické čistky, které učinily z Gazy gigantický uprchlický tábor a odsuzuje budoucí generace jejich obyvatel k pokračující chudobě, závislosti a izolaci. Nefungující, protože útoky na Hamas objasňují, že ani Izrael ani jeho podpůrci v USA nedovolí Palestinskému státu existenci, pokud jeho vůdci nebudou souhlasit v předstihu s kapitulací jejich požadavků.

Účast Hamasu v palestinských volbách v roce 2006 ukázala, že islamistické hnutí vzalo vážně vytvoření palestinského státu bok po boku Izraele, ačkoli argumentovalo, že to je pouze krok k budoucímu osvobození celé Palestiny. Vítězství Hamasu ve volbách ukázalo, že s tímto postojem souhlasí většina Palestinců. Hamas navíc nabídl dlouhodo-

bé příměří, podmíněné ústupem Izraele na hranice z roku 1967. Nicméně odpověď Izraele byla blokáda a poté útok na Gazu, zabrání více půdy na Západním břehu a pokusy o zničení Hamasu. Navíc Izrael

venci 2008. Jak poznamenal politický analytik Mouin Rabbani, toto příměří bylo „ne méně politickým úderem než příměří z roku 1981, sjednané USA a OSN, s předchozím palestinským arcidáblem, Organiza-

2000 a 2002, následovaná ohromnými protiválečnými pochody proti invazi do Iráku v roce 2003. V prosinci 2004 jsme mohli zažít zrození Kifaj, prvního lidového hnutí po třech generacích, které překročilo „červenou linii“ přímé výzvy legitimity prezidentství. Kifaya ukula spojení mezi demokratickými aktivisty, opozičními skupinami, studenty a dokonce reformistickými soudci, aby mobilizovala protesty proti diktatuře a represí napříč Egyptem v roce 2005.

Ještě důležitější byl vzestup nového dělnického hnutí, jehož roznětkou byly masové stávkové v textilním průmyslu, začínající v prosinci 2006. Dělnickými protesty, stávkami a okupacemi továren byl otřesen každý sektor egyptské ekonomiky. Textilní dělníci, železniční dělníci, učitelé a státní zaměstnanci jsou mezi těmi, kdo získali zvýšení mezd, zlepšené podmínky a donutili k vyhození zkorumpované manažery. Dělnické hnutí je poháněno ekonomickým motorem: vzrůstající cena žití je hlavní silou, tlačící dělníky do akce. Nicméně v nejpokročilejších sekcích hnutí se rychle vyvíjí širší politické vědomí.

Dělníci mohou vidět spojení mezi režimem, jež nutí jejich děti hladovět a posílá na ně robocopy, kteří je mlátí v ulicích, a útlakem Palestinců. Bylo to tedy v těchto sekcích dělnického hnutí, jež došly nejdále v ekonomickém boji, jako textilní dělníci a výběřčí daní v Mahalle, kde našla největší ozvěnu výzva po solidaritě s Palestinci. Jeden ze stávkujících výběřčích daní, který vedl

nejednal sám, jednal s plnou podporou USA a jeho klientským státem, Egyptem, který chrání jižní hranici Gazy.

Nicméně, pokud je v zoufalé situaci Palestiny naděje, je to proto že Gaza také působí jako most mezi palestinským odporem a zápasem proti arabským režimům. Toto spojení se stalo zřejmým v lednu 2008, když desítky tisíc Palestinců pronikly skrze pohraniční strážce dostali se do severní části Sinajského poloostrova. Když se v ulicích Káhiry stupňovaly protesty, egyptský prezident Hosni Mubarak odvolal obležení a pozval Hamas k jednání, čímž prolomil bojkot islamistických organizací, který byl uvalen Izraelem a USA.

Tyto rozhovory uhladily cestu pro šest měsíců dlouhé příměří mezi Hamasem a Izraelem, odsouhlasené v čer-

ci pro osvobození Palestiny. Opět se jednalo o dojednávání smluv s nepřitelem, který byl před tím delegitimizován.

Zásadním faktorem tomto průlomem byly porážky, jež byly uštědřeny Izraeli v Libanonu v roce 2006, pokračující odmítnutí Hamasu vzdát se a strach Mubarakova režimu, že události na hranicích s Gazou započnou řetězovou reakci explozivních protestů uvnitř Egypta.

Masové hnutí v Egyptě

Strachy Mubaraka jsou zakořeněny v masovém hnutí o změnu zdola v minulém desetiletí. Od roku 2000 přinesly rozličné proudy hnutí statisíce lidí do ulic. Vlna demonstrací začala protesty středoškoláků a vysokoškoláků v solidaritě s palestinskou Intifádou v letech

v prosinci 2007 rozhovor s filmovou tvůrkyní Norou Younis, to vyjádřil takto: „Jdeme do pekla, ale naše země podporuje Izrael a USA“. Egypťští dělníci si dlouho tyto věci špítali v soukromí, ohlížeje se přes rameno ve strachu z Mubarakovy tajné policie. Když to vyřčeno veřejně, během stávkou 55.000 výběrčích daní, v průběhu desetidenní okupace ulice Káhiry nedaleko sídla vlády, reprezentují tyto slova potenciál, který nebyl viděný v Egyptě od čtyřicátých let: sloučení antiimperialistického protestního hnutí se sociální mocí egyptské pracující třídy.

Události v roce 2008 naznačují, jak se toto hnutí může vyvinout do síly, schopné otrástit egyptským režimem do základů, a rozbít tedy slabý kroužek v řetěze, který spojuje Egypt s Palestincem. V dubnu 2008 explodovalo město Mahalla al-Kubra v povstání poté co tajné služby potlačily stávku v továrně Misr. Desítky tisíc lidí

zápasilo s robokopy a přerušilo vlakové spoje, aby zabránily příjezdu posil. Ačkoli byly protesty potlačeny, obchody byly zavřeny a dělníci zůstali na znamení solidarity s požadavkem textilních dělníků na zvýšení národní minimální mzdy.

Hnutí těchto rozměrů konfrontuje egyptský režim s obtížnými otázkami. Může poslat robokopy do Gazy, aby Palestinci zůstali obležení, ve stejný čas, co bude potlačovat dělnické stávky a pouliční demonstrace? Jak by měl odpovědět, jestliže dělníci začnou volat po otevření hranice s Gazou, nebo posílání zbraní Hamasu a budou svou rétoriku doprovázet akcí, která zavře Suezský kanál, textilky v Mahalle, železnice a systém na vybírání daní? Pokud by znali více z egyptské historie, poznali by Mubarakovi poradci, že to je více než fantazie. V ranných padesátých letech během posledních dnů egyptské monarchie zažil Egypt zápasy za

cenu žití spojené s masovým antiimperialistickým hnutím proti britské vojenské okupaci. Dělníci zastavili suezský kanál a pochodovali na Káhiru, požadující chléb, práci a zbraně pro boj za osvobození. Policie opustila režim a připojila se ke guerillovému boji proti Britům, zatímco vojenští důstojníci upekli puč, který v červenci 1952 svrhl monarchii.

Předpovídat, že taková budoucnost je nevyhnutelná by byly prázdné řeči. Ale je jistě možná. V Egyptě by to znamenalo vědomou intervenci aktivistů, odhodlaných vytvořit spojení mezi zápasem proti režimu a bojem za palestinské osvobození. Socialisté v Egyptě jsou na nejlepším místě, kde mohou být, aby taková spojení vytvářeli, a mohou nalézt miliónové publikum lidí, kteří byli inspirováni vlnou stávek a jsou našťavaní tím, co se děje v Gaze. Muslimské bratrstvo je hlavním opozičním hnutím v Egyptě a má historické

propojení s Hamasem. Ačkoliv vedení bratrstva se často zdráhalo, aby zvrátilo rétoriku do podpory Palestinců v masových protestech v Egyptě, je pod vzrůstajícím tlakem své vlastní základny, aby tak činilo.

Na palestinské straně to znamená opuštění myšlenky, že Palestinci mohou dosáhnout osvobození sami. Groteskní spektakl čtvrté největší světové vojenské velmoci, která hází granáty z bílého fosforu na školy OSN přečpané uprchlíky pouze ukazuje, jak je vojenské soupeření nerovné. Ale znamená to také opuštění principu „nezasahování“ v interních záležitostech arabských režimů.

Jinými slovy, co je třeba, je apel přes hlavy zkorumpovaných arabských vůdců pro intifádu bez hranic, nejenom v Egyptě, ale v celém arabském světě.

**ZE SOCIALIST REVIEW PŘELOŽIL
MARTIN ŠAFKEK**

Konference ATTACu v Berlíně:

Kapitalismus u konce?

„Je na čase začít mluvit o kapitalismu- a především o jeho alternativách“, míní alterglobalizační síť Attac (Netzwerk Attac) a pořádá také kongres s názvem „Kapitalismus u konce?“.

Vzhledem k energetické krizi, válkám o peníze a nerostné zdroje, změně klimatu, hladu a chudobě vidí Attac současný hospodářský systém, „který postrádá demokratickou, sociální a ekologickou perspektivu“ dosti rozporuplně.

Právě proto dala tato antiglobalizační síť kongresu název: „Kapitalismus u konce?“

Dosud se přihlásilo přes 1100 zájemců, kteří budou od 6. do 8. května diskutovat v budově Technické university v Berlíně.

„Světová ekonomika nabývá recese“, píše Attac při prezentaci kongresu : 3,1 miliarda lidí žije v chudobě, z toho 1, 4 na hranici absolutní chudoby. Klíma se otepluje a zásoba fosilní energie ubývá.

Konec historie?

Stále více lidí si dle Attac klade otázku, „zda ekonomický systém, jež způsobuje takové katastrofální krize, může opravdu znamenat ‘konec historie‘.“

V sedmi tematických blo-

cích se má hovořit o příčinách současné krize a projednávat, zda úbytek blahobytu obyvatelstva má za následek chybně vedená politika či pramení přímo z vládnoucího hospo-

jaké míry kultura a média kapitalismu manipulují s lidským vědomím.

Vedle analýzy příčin krize přijde na program také debata o alternativách kapitalismu

dářského systému. V bloku „Kapitalismus a ekologie“ se bude debatovat o tom, zda ekologická oprávněnost a stálý stav „jsou slučitelné s globální ziskuchtivostí“. Další témata jsou: hlad, válka, krize parlamentarismu a otázka, do

„jak ho známe“ a představí se odpovídající teoretické a praktické návrhy, o nichž se bude následně diskutovat.

Jako hosté na kongresu vystoupí mnozí zástupci a zástupkyně sociálních hnutí, NGO, odborů a iniciativ.

Na cestě k alternativám

Attac však nechce zůstat jen u teorie. Po kongresu se 28. května koná ve Frankfurtu nad Mohanem a Berlíně demonstrace proti přenášení krize na obyvatelstvo, k níž se Attac mobilizuje jako součást širokého spolku.

Místo toho, aby vlády v zájmu bank a koncernů peníze dodávaly zdola nahoru, požaduje spolek, aby krizi financovali bohatí a její průvodci.

Obětem krize mezi obyvateli by se mělo pomoci. Současně se musí ekonomie ekologicky a demokraticky přetvořit. Důležité je vytvořit světový ekonomický systém, ve němž bude jeho středobod představovat člověk a příroda.

Demonstrace se proto prezentují pod heslem „Nebudeme platit vaši krizi! Za solidární společnost“.

**Z MARX21 PŘELOŽILA
MARTINA CHVÁTALOVÁ**

„Je třeba znovu legitimizovat socialistický diskurs“

Profesor Robinson působí na Katedře sociologie na University of California v Santa Barbaře. Je znám svou polemikou s klasickou teorií imperialismu, kterou rozvinul ve své knize "Teorie globálního kapitalismu." Při jeho návštěvě Prahy mu JAN MÁJÍČEK položil několik otázek.

Situace je v České republice kvůli zátěži z minulosti komplikovanější než v Západní Evropě nebo v USA. Pokud byste měl poradit čtenářům jak se v současném světě orientovat, co byste jim řekl?

Myslím, že je důležité zdůraznit, co za spoušť způsobil globální kapitalismus a jaké to je žít v něčem takovém. Místní elity se snaží zdůrazňovat, jak to bylo hrozné během 40 let „sovětské éry“, ale nezapomínejme, že při dobývání Ameriky byly vyvražděny statisíce místních obyvatel, třicet milionů lidí zahynulo v Indii během velkého hladomoru v době britského kolonialismu, první světová válka stála dvanáct až

patnáct milionů životů, kapitalismus nám přinesl nacismus a holocaust, Izrael, kapitalistická státy, dnes útočí na Palestinu. Lidé u Vás měli bídnou zkušenost posledních 40 let, ale zbytek světa zažíval něco ještě horšího posledních 500 let.

Mluvil jsem s jedním člověkem, který pocházel z Čech a žil 40 let ve Spojených státech. Ten tvrdil, že mluvit antikapitalismu, imperialismu, vládnoucí třídě atp. je zde naprosto diskvalifikující, a že bychom měli najít jiná slova, jakými říci to, co chceme. To je velmi cenná poznámka do debaty. Na druhé straně si myslím, že je naprosto nezbytné znovu legitimizovat socialistický diskurs a socialistické

vědomí. S tím jistě budete souhlasit, když se Vaše organizace jmenuje Socialistická Solidarita.

Jak to udělat? Jaká je strategie pro opětovnou legitimizaci socialismu? Jistě se toho

moderního myšlení, což pro Vás jistě není nic nového, je, že ačkoliv postmodernismu trpí mnoha slabými místy ve svých analýzách, ukázal, že sociální boje, třídní boje, lidové boje, se odehrávají na

vyhýbat.

Strávil jste část svého života v Jižní Americe. Mohl byste pospat situaci tam?

Prvním zásadním rozdílem je to, že Jižní Amerika je velmi nerozvinutý třetí svět, ekonomicky atd. V žádném případě se nedá srovnat např. s bývalým Československem za minulého režimu. Nicméně co platí pro Jižní Ameriku i Evropu je to, že nemůžete mít demokracii bez socialismu, ale ani socialismus bez demokracie. Velmi zjednodušeně: ekonomická moc se projevuje v politickém vlivu, takže pokud nějakých 6 – 7% obyvatelstva má

ekonomickou moc, mohou výrazně zahýbat politickými výstupy. To se ukazuje v Jižní Americe s křišťálovým jasnem. V Jižní Americe byla od 30. do 70. let jistá forma keynesianismu, zvaná populismus. Jednalo se o nedistributivní, rozvojářský kapitalismus. Ten se postupně vyčerpal a propukly masové nepokoje, které šly za rámeček nějakého populismu nebo rozvojářského kapitalismu. Jako odpověď na tyto masové boje se k moci dostávaly diktatury: Pinochet v Chile, diktatury v Brazílii, Argentině, Slavádoru, Nikaragui, Peru atd. Proti nim se zvedla vlna masových demokratizačních hnutí. Jako reakci na tato hnutí změnilo Spojené státy, hlavní cizí intervenční mocnost v Jižní Americe, svou strategii z podpory

nedá dosáhnout tím, že se budeme vyhýbat slovu „socialismus“ nebo nekritizovat kapitalismus. To bychom porazili sami sebe. To byste měli přestat vydávat tento časopis, měli bychom přestat bojovat a jít domů. Ta výzva tkví právě v tom, jak legitimizovat diskurs revoluce, demokratického socialismu, antikapitalismu, nikoliv napomáhat tomu se mu vyhnout. Ale jak to přesně udělat, v termínech strategických, to je na Vás. Kdybych tu začal žít, tak bych o sobě jistě nepřestal tvrdit, že jsem socialista. Spíš bych se snažil vzdělávat lidi a ukázat jim, že zkušenost s minulým režimem nebyla zkušenost se socialismem.

Jedním z příspěvků post-

rovině materiální, organizační ale také diskursivní. Tím mám na mysli, že jazyk, který používáme je součástí mocenských vztahů, součástí projektu dominance. Zde v České republice probíhá diskursivní bitva. Bitva o to, v jakém světě žijeme, o to, jaké zkušenosti jsme získali za posledních 40 let, o to jaké zkušenosti jsme získali od roku 1989. Vládnoucí diskurs tvrdí, že kapitalismus byl skvělý, že byl ale převálcován hnusnými sovětskými komunisty, a že teď jsme zpět tam, kde jsme měli být. To je součást dominance. Proti tomuto převládajícímu diskursu bychom se měli postavit. Jenže to samozřejmě není možné udělat tím, že se diskursivní bitvě budeme

diktatur na podporu přechodu na civilní vládu elit. Odrazilo se to i ve změně diskursu z národní bezpečnosti na posilování demokracie. Tím USA kompletně vylastnili pojem demokracie. V Jižní Americe žádný přechod od diktatur k demokracii nenastal. Nastal je přesun od vojenských diktatur k civilní vládě elit. Suroviny jsou stále kontrolovány skupinkami oligarchů, represe je prováděna skrze soudy. Formálně tedy máte ústavu atd., ale kdokoli je proti systému, tak je pronásledován. Co se na tom snažím ukázat je to, že Spojené státy a oligarchové si úspěšně přivlastnili pojem demokracie. Vracíme se tedy zpět k naší první otázce. Je třeba bojovat na poli diskursu a vzít si pojem demokracie a to, co tím myslíme zpět.

V Jižní Americe nejsou „socialismus“ a „revoluce“ špatná slova. Obyvatelstvo absolutně nenávidí neoliberalismus. Spojují si americké invaze s tím, co se zde lidé spojují se sovětskou invazí. Historicky byly Spojené státy největším nepřítelem. Pokud tedy mluvíte o kapitalismu, socialismu, nadnárodních korporacích je to normativní. Taková je prostě specifická zkušenost Jižní Ameriky.

Jste znám jako teoretik kritizující klasickou teorii imperialismu a přicházející s konceptem transnacionálního státu. Jaká by byla Vaše odpověď kritiků, kteří by se snažili klasickou teorii imperialismu bránit např. poukazem na konflikt na Kavkaze?

Není žádný rozpor v tom, že se Spojené státy pokoušely rozšířit svůj vliv na Kavkaze, vytvořit tam transnacionálně orientovanou elitu a tím otevřít Kavkaz pro nadnárodní korporace. Snažily se integrovat

kaz do globálního kapitalismu. Všechny tyto cíle, které USA měly, a na nichž se shodneme, jsou funkcí globálního kapitalismu.

Pokud chcete definovat imperialismus jako mocné politické centrum, v tomto případě Washington, které používá svou vojenskou a politickou moc, ideologické a kulturní aparáty, aby přetvářelo věci ve světě podle svého, tak ano, je to imperialismus. V žádném případě to ale není teorie imperialismu. Teorie imperialismu říká, že se tak děje proto, že tu máme nějaký národní kapitál USA, který se snaží prosadit na úkor ostatních konkurenčních kapitálů z Británie, Francie, Ruska, Německa atd. Celé se to odehrává jako geopolitická konkurence mezi národními státy. Taková je klasická teorie imperialismu. Všechny tyto cíle na Kavkaze, které jsem pospal výše, jsou v zájmu globálního kapitalismu. Ukažte mi cíle, které jsou spíše ve prospěch USA než ve prospěch globálního kapitalismu. Když si vezmu příklad Iráku. V Montly Review stále píší, že USA se snaží vládnout v Iráku a udržet Čínu a Francii mimo, revolucionář, socialista, intelektuál, marxista, akademik, nebo jak se chceme nazývat, já používám všechna tato označení, musí svou analýzu světa a politická akce založit na empirickém zkoumání. To je marxistické. Marxistické prostě je založit své chápání světa na skutečných faktech na empirické analýze. Empirická analýza americké invaze do Iráku je následně obhajobou teze, že USA jednájí ve jménu globálního kapitalismu. Zda byli nebo nebyly rozpory mezi jednotlivými představiteli světových mocností ohledně útoku na Irák, to je jiná věc. Francouzská a německá vláda se stavěla proti

a mnoho lidí říkalo hele, meziimperialistická rivalita. Kdo byl dále proti? Henry Kissinger, George Bush starší. Jistě to nedělali proto, aby se vyhnuli meziimperialistické rivalitě, ale kvůli tomu, že měli jinou vizi toho, jak udržovat mezinárodní řád. To samé platí pro francouzské či německé elity; lišily se prostě ve strategii, jak systém udržet.

A to samé platí o Rusku a Spojených státech v případě Gruzie?

Ano, ale přidal k tomu jedno rozlišení. Existuje mnoho vrstev a úrovní, na kterých můžete chápat sociální, historickou, politickou dynamiku. Je jasné, že vždy zároveň působí mnoho faktorů, které se prostě nedají redukovat jen na globální kapitalismu: bezprostřední zájmy gruzínské elity, různá taktická a strategická hlediska, potřeba celou situaci legitimizovat a tak bychom mohli pokračovat do nekonečna. Jako radikální myslitelé musíme analyzovat všechny tyto složky. Co však je za nimi, jako dějinná tendence je globální kapitalismus. Jedno vysvětlení nemusí vylučovat druhé, zvláště pokud se jedná o hlubší pochopení situace.

Přesuňme se do Spojených států. Kromě mediálního obrazu Obamy jsme měli možnost také občas zahlédnout to, že Obammova kampaň zpolitizovala a přivedla k aktivní politice široké vrstvy lidí. Jaká je možnost, že se toho hnutí stane sebevědomým a uvědomělým hráčem?

To je velmi důležitá otázka. Obama sám zůstává velice populární a jsou do něj vkládány obrovské naděje. Do jeho předvolební kampaně se na té nejlokálnější úrovni zapojila hromada lidí.

Něco takového

tu nebylo několik desetiletí. Obama a skupina kolem něj se snaží využít toho hnutí, kontrolovat ho jako nástroj k vyhrávání voleb. Mají mechanismy, jak implementovat Obamův program a to není nic jiného než program globálního kapitalismu a intervencionismu do jiných zemí. Celé hnutí chtějí podřídit tomuto programu. Tomu samozřejmě musí čelit kdokoli, kdo se hlásí k levici.

Na druhé straně to představuje neuvěřitelně obtížný úkol. Skutečně proběhla autentická mobilizace na té nejnižší úrovni, ve které se odrážely naděje na sociální změnu, která jde daleko za Obamův program. Navíc probíhaly a stále probíhají další mobilizace kvůli hospodářské krizi a to ne krizi ledajaké ale velmi ostré a hluboké. To celé na pozadí lidové radikalizace, která tu opět nebyla celá desetiletí. Na úrovni obecného povědomí to nejsou komunisté nebo někdo takový, kdo by byl považován za nepřítele, ale jsou to výkonní ředitelé. Když se procházíte chudšími či dělnickými čtvrtmi, tak vidíte nápisy jako „nepřítelem je systém“, „nepřítelem je kapitalismu“, „nepřáteli jsou výkonní ředitelé“, „nepřítelem je AIG (významná americká pojišťovna, která dostala velice štědrá finanční injekce – pozn. red.)“. Srovnat by se to dalo s 60. počátkem 70. let, kdy také došlo k rozvoji anti-kapitalistického vědomí. Toto probuzení lidí je něco, co Obama a jeho tým nemusí nutně kontrolovat navěky, taková dvoječná zbraň. Neumím říci, jak se to bude dále vyvíjet, protože jsme uprostřed krize a každý den se něco nového děje. Budoucnost je naprosto otevřená.

Více informací na www.soc.ucsb.edu/faculty/robinson

Solidarita je Váš časopis!

* každý měsíc už více jak dva roky alternativní zprávy z domova i ze světa
 * reportáže z demonstrací, protestů a stávek
 * antikapitalistická teorie a analýzy
 Předplaťte si Solidaritu a dostáváte aktuální číslo vždy, když vyjde. Jsme otevřený časopis, který přivítá Vaše příspěvky a podněty. Kontaktujte nás!

Za čím stojíme

Proti kapitalismu

Kapitalismus dnes nedokáže řešit nejzákladnější problémy lidské společnosti či přímo jejich řešení znemožňuje. Tím nejenže brání dalšímu pokroku na cestě ke svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti, nýbrž ohrožuje i samu existenci lidstva. Celá dnešní společnost žije z výsledků práce námezdně pracující většiny obyvatelstva.

Pouze kolektivní převzetí celospolečenského bohatství pracujícími a demokratické plánování, řízení výroby a distribuce jejich výsledků mohou vést k svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti.

Dnešní systém je v principu nereformovatelný. Struktury současného parlamentu, armády, policie a soudní moci byly vytvořeny vládnoucí třídou a jsou konstruovány tak, aby bránily její výlučné postavení.

Stejně odmítavý postoj zaujímáme k minulému režimu z let 1948-89 (a také k ostatním režimům ve východní Evropě, Číně, apod.), který nepovažujeme za socialismus, nýbrž za státně byrokratickou formu kapitalismu. Místo toho se hlásíme k tradici levé opozice proti těmto režimům.

Za socialismus zdola

Podporujeme boje pracujících za kratší pracovní dobu, vyšší mzdy, lepší pracovní podmínky, za bezplatnou lékařskou péči a sociální zabezpečení, za rovný přístup ke vzdělání a informacím a všechny jejich ostatní emancipační snahy. Místo parlamentní politiky prosazujeme alternativu nezávislé aktivity pracujících prostřednictvím stávek, kampaní, manifestací, apod.

Jen sami pracující mohou dosáhnout svého vlastního osvobození. Místo institucí kapitalistického státu navrhujeme systém společenské samosprávy, tedy úplné rozšíření demokracie do všech sfér společenského i hospodářského života.

Solidarita

Úsilí o socialismus je součástí celosvětového boje. Prosazujeme solidaritu s pracujícími v jiných zemích. Jsme v zásadní a aktivní opozici vůči všemu, co proti sobě staví pracující různých zemí, různé barvy pleti, různé národnosti, různého pohlaví, sexuální orientace či profese. Podporujeme tedy kampaně a boje proti rasismu, za úplnou politickou i ekonomickou rovnost žen a mužů, proti diskriminaci homosexuálů a lesbiček, apod.

Fašismus považujeme za akutní hrozbu pracující třídě a svobodám a demokratickým právům, které v minulosti vybojovala. Boj proti fašismu je pro nás navýsost aktuální a prioritní.

Revoluční organizace

Aby bylo možno efektivně prosazovat tyto myšlenky, je třeba, aby se nejbojovnější části pracující třídy, studentstva a mládeže zorganizovaly v revolučně socialistickou stranu, jejíž zárodkem chceme být. Vytvářet takovou stranu je možné pouze účastí ve skutečném dělnickém hnutí a aktivitou v masových organizacích pracující třídy – například v odborech.

Ostatním pracujícím chceme v praxi ukázat, že zájmy reformistických předáků odborů, sociální demokracie nebo komunistické strany nejsou totožné s jejich zájmy. Vyzýváme všechny, kdo souhlasí s našimi základními tezemi, aby se k nám připojili.

www.socsol.cz

ZDOLA

PROTI

GLOBÁLNÍMU

KAPITALISMU

Jsme aktivní v hnutí proti základnám USA

Organizujeme protesty proti Bushově "nekonečné válce"

Jsme aktivní v hnutí proti globalizaci korporací

Jsme proti školnému, deregulaci nájemného, sociálním škrtům

Chci více informací o SocSol a jejich aktivitách

Chci se připojit ke skupině Socialistická Solidarita

Jméno:.....

Adresa:.....

Telefon:.....

E-mail:.....

Vyplněný ústřížek pošlete na adresu: Socialistická Solidarita, Poste restante, 160 41 Praha 6.

PRIDEJTE SE K SOCSOL!

Jsou státní zákazy řešením?

4. března tohoto roku zamítl Nejvyšší správní soud v Brně vládní návrh na zákaz Dělnické strany. Z pěti bodů předložené obžaloby neuspěl ani jediný. Stoupenci DS v soudní síni na verdikt reagovali jásotem a rozvinutím stranické vlajky. Předseda Tomáš Vandas pak před budovou soudu mohl ujistit dvacítku svých věrných spolubojovníků, že „Dělnická strana v boji proti systému zvítězila.“

Většina odborníků považuje vládní obžalobu za šlendrián. Zarážející je již samotný rozsah dokumentu – pouhé čtyři strany. Relevantní argumenty se zakládají pouze na skutečnosti, že DS nenahlásila úřadům své dvě loňské akce – v Hradci Králové 16.8. a v Litvínově 18.10. Je pravda, že se v návrhu mluvilo i o propojení strany s neonacistickým Národním odpozem (ovšem bez jakýchkoli důkazů, kterých je přitom více než požehnaně). Stejně tak nařčení DS ze snahy o odstra-

nění demokratického systému nebylo podepřeno žádnými solidními rozborů projevů na demonstracích apod.

Neonacisté mohou právem slavit. Se státními zákazy je to ale ošemetné. Ačkoli mnoho lidí, kteří vystupují proti neona-

skupina lidí označena za „extremisty“ a jejich organizování zakázáno. Pokud odhlédneme od faktu, že Vandas a spol. byli připraveni založit stranu novou s pozměněným názvem, takže by jim zákaz vynesl jen status mučedníků, neučinilo by to ani

těním na straně druhé, se otvírá prostor pro rasismus a xenofobii. Viník se pak hledá v těch nejvíce utlačovaných a bezbranných, jako jsou menšiny a ilegální přistěhovalci.

Státní zákazy neřeší samu podstatu, ze které nacismus vzešel. To je krize kapitalistického systému, který je založen na honbě za ziskem. Ve své praxi i ideologii staví sobě kapitalismus pracující, studenty a nezaměstnané různých ras a náboženství, různých státních příslušností proti sobě do vzájemné konkurence. Konkurovat si mají v bydlení, ošacení a v zaměstnání. Neonacismus tak jen využívá rozdělení, které vytvořil už kapitalismus a dále jej vyostřuje. Nejde tedy o to zakazovat či nezakazovat neonacistické organizace, ale postavit se rasistům v ulicích v počtu, který jim ukáže, že jejich názory tu nejsou vítány, a bojovat proti příčinám, ze kterých se rasismus a xenofobie rodí.

Kapitalistický stát a media s oblibou používají nálepky „extremismus“. Tento pojem má zkrátka říci, že něco je nebezpečné, nežádané a že by si s tím neměl nikdo nic začínat. Už se pak je těžko dá rozlišit, zda tito „extrémisté“ chtějí kvůli barvě kůže plošně vyhlazovat nebo zda tvrdí, že soukromé vlastnictví není svatá kráva a může být omezeno v zájmu všech. Podporovat proto státní zákazy by bylo krátkozraké. O to důležitější je postavit se rasismu i v každodenním životě a samozřejmě přispět k tomu, aby demonstrace proti takových organizacím, jako je Dělnická strana, byly co největší.

PETR DVOŘÁK

cismu, se zákazem Dělnické strany souhlasí, mělo by také rozhodnutí i svou stinnou stránku. Tou je zavedení precedentu, kdy pro určité názory je

jeden krůček k odstranění neonacistické hrozby.

V dějinách lze najít mnoho příkladů, kdy krize kapitalismu začala otvírat dveře k jak k pozitivním, tak negativním alternativám. Ne náhodou se německá revolucionářka Rosa Luxemburgová vyjádřila v tom smyslu, že lidstvo má před sebou dvě alternativy: socialismus nebo barbarství. Luxemburgová byla zavražděna jednotkami FrieKorps v roce 1918. Nikdy nezažila hrůzy II. světové války a nacistického běsnění. Nicméně její odhad byl správný. Levice, která se nedokázala sjednotit, otevřela cestu nacismu.

Dnes začíná být situace podobná jako při velké krizi z konce 20.let. Společně s chudobou ve třetím světě a tím i zesílenou migrací na jedné straně a masivním propouš-

Předplaťte si *Solidaritu*

- Chci si předplatit následující čísla v ceně 100 Kč (včetně poštovného - dotujeme polovinu)
- Distribuční předplatné - chci si předplatit exemplářů časopisu.

Jméno:.....

Adresa:.....

Telefon:.....

Vyplněný ústřížek zašlete na adresu: Socialistická Solidarita, Poste restante, 160 41 Praha 6, nebo objednávejte na info@socsol.cz. Info: 775205682